

SÄHKÖISEN TALOUSHALLINNON PILVIPALVELUOHJELMISTON VALINTA TILITOIMISTO X:LLE

Juho Kunelius

Opinnäytetyö
Huhtikuu 2015
Liiketalous

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

JUHO KUNELIUS:

Sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmiston valinta Tilitoimisto X:lle

Opinnäytetyö 41 sivua, joista liitteitä 0 sivua
Huhtikuu 2015

Opinnäytetyön toimeksiantajana oli Tilitoimisto X. Tarkoituksena oli valita toimeksiantajalle sellainen sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmisto, joka vastaa parhaiten tilitoimiston ja asiakkaiden tarpeita sekä hinnoittelultaan että ominaisuuksiltaan. Tavoitteena oli kehittää tilitoimiston palvelua nykyaikaisemmaksi. Ohjelmiin tutustuttiin yhdessä toimeksiantajan kanssa, minkä lisäksi selvitettiin niiden hinnoittelua.

Teoreettisessa viitekehyksessä määritellään aluksi sähköinen taloushallinto ja siihen kuuluvat prosessit. Lisäksi määritellään mitä tarkoitetaan pilvipalveluilla ja SaaS-palveluilla, joita sähköisen taloushallinnon pilvipalvelut ovat. Käytännön osuudessa tutkittiin saatavilla olevia ohjelmia ja niiden markkinatilannetta. Tarkempaan vertailuun valittiin ohjelmat joilla on eniten käyttäjiä.

Vertailuun valittiin Visman Fivaldi ja Netvisor sekä Procountor Taloushallinto. Ohjelmia vertailtiin niiden hinnoittelun, käytettävyyden ja tukipalveluiden perusteella. Hinnoittelua käsittelevä osuus on poistettu julkisesta raportista.

Toimeksiantajalle sopivimmaksi ohjelmaksi valikoitui Procountor Taloushallinto. Ohjelman todettiin olevan parhaiten soveltuva tilitoimiston ja asiakkaan yhteiskäyttöön, minkä lisäksi sen hinnoittelumallin koettiin olevan sopivin toimeksiantajalle. Jatkokehityshankkeena on erityisesti uuden ohjelman markkinointi nykyisille asiakkaille.

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration

JUHO KUNELIUS:

Choosing an Electronic Accounting Cloud Service for Tilitoimisto X

Bachelor's Thesis 41 pages, appendices 0 pages
April 2015

This thesis was commissioned by Tilitoimisto X. The aim of the thesis was to choose the electronic accounting cloud service software which would be the best suited for the accounting company and its clients in terms of pricing and features. The objective was to modernize the accounting company's service. The programs were explored together with the accountant; the pricing of the available services was also investigated.

The theoretical framework for this thesis first defines electronic accounting and its processes are. Next, cloud services and SaaS-services are defined, including cloud service software for electronic accounting. In the practical part of the thesis, the available programs and the market situation of each one was investigated. The programs with the most users were chosen for further comparison.

Three programs were chosen for the comparison: Visma's Fivaldi, Netvisor and Procountor Taloushallinto. The programs were compared based on their pricing, usability and support services. Pricing details have been removed from the public version of this thesis.

Procountor Taloushallinto was chosen as the most suitable program for Tilitoimisto X. This software was found to be the most functional for the joint use of the accounting company and its clients. In addition the program's pricing model was considered to be the most suitable for the company. Further development can be carried out, especially in marketing the new software to the accounting company's existing clients.

Key words: electronic accounting, cloud services, accounting companies

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TILITOIMISTO X.....	6
2.1	Yritys	6
2.2	Kirjanpidon nykytilanne	6
2.3	Kehittämistavoite	7
3	SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO.....	8
3.1	Sähköisen taloushallinnon määritelmä	8
3.2	Sähköisen taloushallinnon prosessit	9
3.2.1	Ostolasku.....	9
3.2.2	Myyntilasku	10
3.2.3	Matka- ja kululasku.....	11
3.2.4	Palkanlaskenta.....	11
3.2.5	Kirjanpito	12
3.2.6	Raportointi	13
3.2.7	Arkistointi	14
3.3	Sähköisen taloushallinnon hyödyt ja haasteet	15
3.3.1	Hyödyt.....	15
3.3.2	Haasteet.....	16
4	PILVIPALVELU.....	17
4.1	Pilvipalvelun määritelmä	17
4.2	Software as a Service	18
5	SÄHKÖISEN TALOUSHALLINNON PILVIPALVELUT	19
5.1	Markkinatilanne	19
5.2	Vertailuun valittavat ohjelmistot	20
5.2.1	Fivaldi	21
5.2.2	Netvisor.....	21
5.2.3	Procountor	22
6	OHJELMISTOJEN VERTAILU	24
6.1	Hinnoittelu	24
6.2	Käytettävyys	32
6.3	Tukipalvelut.....	35
6.4	Lopputulokset	35
7	POHDINTA.....	37
	LÄHTEET.....	39

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on valita Tilitoimisto X:lle sellainen sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmisto, joka vastaa parhaiten tilitoimiston ja asiakkaiden tarpeita sekä hinnoittelultaan että ominaisuuksiltaan. Markkinoilla on tarjolla useita sähköisen taloushallinnon ratkaisuja eri palveluntarjoajilta, nämä on tarkoitus kartoittaa ja valita tarkempaan vertailuun toimeksiantajalle parhaiten soveltuvat ohjelmat. Ohjelmiin tutustutaan yhdessä toimeksiantajan kanssa, minkä lisäksi on tarkoitus selvittää niiden tukipalveluita.

Muutamilta asiakkailta on tullut alustavia tiedusteluja sähköisen taloushallinnon palveluista, mutta yrittäjällä ei ole ollut toistaiseksi näitä tarjota. Tällöin perinteisen tilitoimiston palvelumallin rinnalle on löydettävä moderni ratkaisu, jota voidaan tarjota sitä tarvitseville asiakkaille. Tavoitteena on siis kehittää tilitoimiston palvelua nykyaikaisemmaksi. Kaikkia asiakkaita ei ole kuitenkaan tavoitteena saada sähköisen taloushallinnon piiriin, sillä varsinkaan pienemmillä yrityksillä ei ole edellytyksiä tai halua siirtyä pois nykyisestä palvelumallista. Lisäksi tilitoimistotyössä halutaan päästä käsiksi sähköisen taloushallinnon tuomiin hyötyihin, joita ovat mm. paperin käytön vähentyminen ja etätyömahdollisuus.

Opinnäytetyössä esitellään aluksi toimeksiantaja, yrityksen nykytilanne ja kehittämistavoite tarkemmin. Tämän jälkeen määritellään opinnäytetyön teoreettinen viitekehys. Sähköinen taloushallinto määritellään prosesseineen ja käydään läpi hyötyjä ja haasteita verrattuna perinteiseen taloushallintoon. Lisäksi käsitellään lyhyesti, mitä tarkoitetaan pilvipalvelulla, sillä kyseistä termiä käytetään monissa yhteyksissä. Sähköisen taloushallinnon pilvipalvelut ovat SaaS (Software as a Service) –tyyppisiä palveluita, joten tähän perehdytään hieman tarkemmin (Helanto, Kaisaniemi, Koskinen, Kuntola & Siivola 2013, 35).

Käytäntöön siirryttäessä käsitellään aluksi sähköisten taloushallinnon pilvipalvelujen markkinatilannetta, eli mitä ohjelmistoja on saatavilla tilitoimistokäyttöön ja kuinka paljon niillä on käyttäjiä. Tämän jälkeen vertailuun otetaan varteenotettavimmat ohjelmat, joita tarkastellaan ja vertaillaan lähemmin. Lopuksi päädytään suosittelemaan toimeksiantajalle parhaaksi todettua vaihtoehtoa.

2 TILITOIMISTO X

2.1 Yritys

Tilitoimisto X on keskisuomalainen tilitoimisto, joka työllistää yrittäjän lisäksi yhden osa-aikaisen työntekijän, joka työskentelee osan viikosta yhdessä asiakasyrityksessä. Yrityksellä on kolmisenkymmentä kirjanpitoasiakasta, joiden liikevaihdot vaihtelevat muutamasta kymmenestä tuhannesta eurosta lähes kahteen miljoonaan euroon. Asiakasyritykset ovat paikallisia mikro- ja pienyrityksiä monelta eri toimialalta.

2.2 Kirjanpidon nykytilanne

Yhtä asiakasta lukuun ottamatta kirjanpidot tehdään Visman Nova ohjelmassa, eli ohjelma ja tietokannat ovat tilitoimiston serverillä, jolle asiakkailta ei ole yhteyttä. Yhden asiakkaan kanssa on käytössä Procountorin pilvipalveluohjelmisto. Asiakkaille lähetetään kirjanpitoraportteja sähköpostin liitetiedostoina. Isoimmilla asiakkailta on käytössään laskutus-, ostolaskujen käsittely-, varastonvalvonta- ja palkanlaskentaohjelmia, joista tulostetaan kuukausiyhteenvedot kirjanpitoaineistoon ja tallennetaan tilitoimistossa kirjanpitoon. Asiakkaiden ohjelmissa on käytössä samat tilinumerot kuin tilitoimiston kirjanpito-ohjelmassa.

Siirtyminen Procountoriin yhden asiakkaan osalta toteutettiin yhteistyössä tilitoimiston ja konsultin kanssa. Koulutus ohjelman käyttöön järjestettiin verkkokoulutuksena. Tässä vaiheessa Procountor tarjosi ilmaista koulutusta tilitoimistolle, mikäli tämä sitoutuisi markkinoimaan kyseistä ohjelmaa asiakkailleen. Yrittäjä ei ollut tuolloin valmis sitoutumaan yhteen palveluntarjoajaan tutkimatta muiden palveluntarjoajien ohjelmia sekä palvelun hinnoittelua. Ohjelmat olivat muutenkin vielä ”kankeita” käyttäjä varsinkin muistiotositteiden tallentamiseen. Tämä todettiin jo käytäessä asiakkaan ja konsultin kanssa demoja ja verkon yli tapahtuvaa ohjelmien esittelyä siinä vaiheessa, kun kyseiselle asiakasyritykselle valittiin yhteistyökumppania vuoden 2012 loppupuolella.

2.3 Kehittämistavoite

Yrittäjällä ei ole selkeää käsitystä, mitä eri sähköisen taloushallinnon ohjelmistoja on saatavilla ja kuinka ne eroavat ominaisuuksiltaan ja hinnoittelultaan. Asiakkailta on kuitenkin tullut tiedusteluja sähköisen taloushallinnon järjestelmiin liittyen.

Tavoitteena on kehittää tilitoimiston palvelua nykyaikaisemmaksi. Tämän hetkiset asiakkuudet halutaan säilyttää pysymällä mukana taloushallinnon teknisessä kehityksessä. Toimeksiantajalle tulee löytää sellainen palveluntarjoaja mahdolliseksi kumppaniksi, jonka ohjelmaa tarjottaisiin niille asiakkaille, jotka tarvitsevat muitakin taloushallinnon ohjelmia (laskutus, ostolaskujen käsittely, maksut, reskontrat, palkanlaskentaohjelma) kuin kirjanpitoa, eikä näillä niitä ole tai ovat valmiita vaihtamaan järjestelmänsä uuteen. Näiden kanssa otettaisiin käyttöön kyseinen ohjelma ja yrittäjä toimisi jatkossa pääkirjanpitäjänä, kuten työnjako toimii tällä hetkellä Procountorissa olevan asiakkaankin kanssa. Asiakas hoitaisi ohjelmassa osan taloushallinnon tehtävistä, paitsi esim. palkanlaskennan, jonka asiakkaat usein ulkoistavat (Helanto ym. 2013, 29).

Toimittaessa samassa ohjelmassa töitä voitaisiin jakaa tilitoimiston ja asiakkaan kesken joustavasti myös esim. lomien aikana. Lisäksi yrittäjä tekee töitä osin myös vapaa-ajan asunnollaan, missä voi tällä hetkellä tehdä vain tiliöinti- ym. töitä. Tällöin mapit ja muu aineisto pitää kuljettaa mukana. Isomman osan asiakkaita ollessa pilvipalvelussa töitä voisi joustavammin tehdä etänä.

Tärkeää on lisäksi saada selville palveluntarjoajien hinnoittelu. Nykyisellään yrittäjä maksaa vuosimaksua ohjelman ylläpidosta ja teettää ohjelman päivitykset asiantuntijalla. Asiakasyrityksiltä ei veloiteta ohjelman käytöstä.

3 SÄHKÖINEN TALOUSHALLINTO

3.1 Sähköisen taloushallinnon määritelmä

Lahti ja Salminen ovat määritelleet taloushallinnon seuraavasti: ”Taloushallinnolla tarkoitetaan järjestelmää, jolla organisaatio seuraa taloudellisia tapahtumia siten, että se voi raportoida toiminnastaan sidosryhmilleen.” (Lahti & Salminen 2014, 16.) Organisaation sidosryhmiä voivat olla mm. viranomaiset, omistajat, työntekijät, asiakkaat ja toimittajat. Tuottaessa informaatiota organisaation ulkopuolelle on kyseessä ulkoinen laskentatoimi. Informaatiota voidaan tuottaa myös organisaation johdolle, jolloin kyseessä on sisäinen laskentatoimi. (Lahti & Salminen 2014, 16.)

Taloushallinnon voidaan ajatella koostuvan pienistä osista, jotka muodostavat suuremman taloushallinnon kokonaisuuden (Lahti & Salminen 2014, 16). Näitä osia ovat mm. ostolaskujen maksu, myyntilaskutus, kirjanpito, matka- ja kululaskut sekä palkanlaskenta (Helanto ym. 2013, 12). Tässä yhteydessä voidaan puhua myös taloushallinnon prosesseista, sillä jokaisella osalla on selkeästi tunnistettava alku, loppu ja mahdollisesti useampia välivaiheita (Lahti & Salminen 2014, 18).

Sähköisessä taloushallinnossa edellämainitut prosessit on automatisoitu niin pitkälle kuin mahdollista. Ideaalitulanteessa kaikki taloushallinnon materiaali käsitellään sähköisesti ja ilman paperia. Tavoitteena on tehostaa taloushallintoa jokaisen prosessin osalta eliminoimalla kahdenkertainen tallennustyö. Lisäksi yrityksen johto voi tarkemmin seurata talouden kehitystä, kun kaikki taloushallinnon materiaali on sähköisessä muodossa. (Helanto ym. 2013, 28).

Sähköisestä taloushallinnosta puhuttaessa voidaan käyttää myös termejä digitaalinen, automaattinen tai integroitu taloushallinto (Lahti & Salminen 2014, 24). Erään määritelmän mukaan sähköinen taloushallinto on kuitenkin digitaalisen taloushallinnon esiaste, sillä digitaalisuudella tarkoitetaan kaiken materiaalin käsittelyä sähköisesti. Sähköisessä taloushallinnossa paperilaskuja kuitenkin vielä joudutaan usein skannaamaan manuaalisesti, jolloin digitaalisuuden määritelmä ei täyty. (Lahti & Salminen 2014, 26.)

3.2 Sähköisen taloushallinnon prosessit

3.2.1 Ostolasku

Varsinainen ostolaskuprosessi käynnistyy, kun yritys vastaanottaa ostolaskun. Tämän jälkeen lasku maksetaan, kirjataan kirjanpitoon ja arkistoidaan. Prosessin voidaan kuitenkin katsoa alkavan jo aiemmin, jolloin ensimmäisenä vaiheena on tilaus- ja toimitusprosessi. (Lahti & Salminen 2014, 53.)

Kun ostolasku saapuu yritykseen, se asiatarkastetaan ja hyväksytään. Lasku voidaan laittaa kiertämään joko ennaltamäärättyjen henkilöiden kautta tai ns. avoimeen kierrätykseen, jolloin laskun tarkastaa yksi henkilö ja hän voi laittaa laskun kiertoon valitsemaalleen henkilölle. Prosessin tarkoituksena on varmistua laskun aiheellisuudesta, eli vastaavatko laskun tiedot sitä, mitä on tilattu. (Heeros Systems Oy 2012b, 8–9.) Kirjanpitolaissa ei ole määritelty laskun hyväksymismenettelyjä, vaan yritys voi säätää ne vastaamaan omia tarpeitaan (Kirjanpitolaki 1997/1336; Lahti & Salminen 2014, 68).

Sähköisessä ostolaskuprosessissa verkkolaskutus on keskeisessä asemassa. Vastaanottamalla verkkolaskuja yrityksen ei tarvitse manuaalisesti tallentaa paperilaskuja omaan taloushallinnon järjestelmäänsä, tällöin mahdolliset virheet ja kokonaistyömäärä vähenevät. Verkkolaskulta on mahdollista asettaa automaattitiliointi kirjanpitoon, mikä myös vähentää manuaalisen työn määrää. Ostolaskut vievät useimmiten eniten aikaa taloushallinnon prosesseista, joten automatisoimalla kyseinen prosessi on mahdollista säästää eniten aikaa ja rahaa. (Helanto ym. 2013, 45; Lahti & Salminen 2014, 52.)

KUVIO 1. Ostolaskujen prosessi (Helanto ym. 2013, 29)

Kaikki organisaatiot eivät vielä lähetä verkkolaskuja, joten saapuvat paperilaskut joudutaan edelleen skannaamaan manuaalisesti. Yritys voi tehdä skannaamisen itse tai käyttää ulkoista skannauspalvelua. Skannatulta laskulta tiedot voidaan muuttaa sähköiseen muotoon, mutta tämä ei ole yhtä tehokas tapa kuin verkkolaskujen vastaanottaminen, jolloin prosessi on automaattinen. Tarvittavat tiedot voidaan myös poimia laskulta automaattisesti älyskannauksen avulla, tähän liittyy kuitenkin virheriski verrattuna verkkolaskuun. (Lahti & Salminen 2014, 52, 64.)

3.2.2 Myyntilasku

Laskutus on yksi yrityksen keskeisimmistä toiminnoista, sillä laskutusprosessin toimivuudella on suora yhteys maksuvalmiuteen ja täten koko yrityksen toimintaan. Laskutusprosessi liittyy myös yrityksen asiakkaisiin, jolloin prosessin toiminta vaikuttaa yrityksen imagoon. (Lahti & Salminen 2014, 78.)

Myyntilaskuprosessin voidaan katsoa alkavan laskujen laatimisesta. Laskun laatimista voi kuitenkin edeltää esimerkiksi tarjouspyynnön vastaanotto, tarjouksen laatiminen ja myyntilauksen vastaanotto, nämä vaiheet eivät kuitenkaan ole osa varsinaista myyntilaskuprosessia. Prosessi päättyy, kun laskun vastaanottajan maksusuoritus on kohdistettu myyntireskontraan ja kirjaukset näkyvät pääkirjanpidossa. (Lahti & Salminen 2014, 78.)

KUVIO 2. Myyntilaskujen prosessi (Helanto ym. 2013, 29)

Perinteiseen taloushallintoon verrattuna sähköinen myyntilaskutus tehostaa laskutusprosessia. Virheiden määrää on mahdollista vähentää ostolaskuprosessin tavoin eliminoimalla asioiden tallentaminen useaan kertaan. Lisäksi laskut voidaan toimittaa asiakkaille verkkolaskuna, jolloin suoritukset on mahdollista saada nopeammin. Kaikilla asiakkailta ei välttämättä ole kuitenkaan valmiuksia vastaanottaa verkkolaskuja, joten laskun toimitustapa voidaan määritellä asiakaskohtaisesti suoraan

järjestelmään. Lähetetyt laskut ovat sähköisessä muodossa välittömästi tilitoimiston käytettävissä, jolloin paperisia tositteita ei tarvita. (Helanto ym. 2013, 43.)

3.2.3 Matka- ja kululasku

Organisaatiolle syntyy matka- ja kululaskuja työntekijöiden matkustamisen ja pienhankintojen seurauksena. Näitä kuluja ovat mm. kilometrikorvaukset ja päivärahat, hotelli- ja majoituskulut, edustuskulut sekä toimisto- ja kahvitarvikehankinnat. Työntekijät voivat tehdä kyseisiä ostoksia joko omalla rahalla tai yrityksen luottokortilla. Matka- ja kululaskut koskettavat lähes kaikkia yrityksiä, mutta vasta työntekijöiden määrän ylittäessä noin 10 henkilön rajan, jolloin matka- ja kulukorvausten määrä on jo merkittävä, voidaan puhua itsenäisestä prosessista. (Lahti & Salminen 2014, 101–102.)

Sähköisessä taloushallinnossa matka- ja kululaskujen maksu on mahdollista hoitaa omana erillisenä prosessinaan, kun aiemmin ne on hoidettu ostoreskontran tai palkanlaskennan kautta. Erilliskäsittely onkin suositeltavaa jos yrityksellä on käytössään matkalaskusovellus. (Lahti & Salminen 2014, 108–109.) Sähköistä järjestelmää käytettäessä työntekijät voivat laatia laskunsa suoraan järjestelmään ja kuitit skannataan samalla liitteeksi. Tällöin kaikki tarvittava tieto on suoraan myöskin tilitoimiston käytettävissä. (Helanto ym. 2013, 46.)

KUVIO 3. Matkalaskujen prosessi (Helanto ym. 2013, 29)

3.2.4 Palkanlaskenta

Jos yritys maksaa palkkoja, sillä on velvollisuus pitää palkkakirjanpitoa. Palkanlaskentaprosessi siis koskee jokaista yritystä, jolla on työntekijöitä

palveluksessaan. Työntekijän palkka voi muodostua rahapalkan lisäksi esim. luontoiseduista. (Ennakkoperintäasetus 1996/1124; Lahti & Salminen 2014, 135.)

Palkkahallinnon asema yrityksessä riippuu hyvin pitkälti yrityksen kokoluokasta. PK-yrityksissä se on useimmiten osana muuta taloushallintoa, kun taas suurissa yrityksissä palkkahallinto on erotettu muusta taloushallinnosta osaksi HR-toimintoja. Molemmissa tapauksissa palkanlaskennalla on kuitenkin yhteys kirjanpitoon ja raportointiin. (Lahti & Salminen 2014, 135.)

Yritysten palkanlaskenta on yleensä ulkoistettu tilitoimistolle ja palkanlaskenta toteutetaan erillään kirjanpidosta. Sähköisessä taloushallinnossa palkanlaskennan tiedot ovat kuitenkin samassa järjestelmässä muun taloushallinnon kanssa. Tällöin palkat voidaan tallentaa sivukuluineen automaattisesti kirjanpitoon palkanmaksun yhteydessä. (Helanto ym. 2013, 29.)

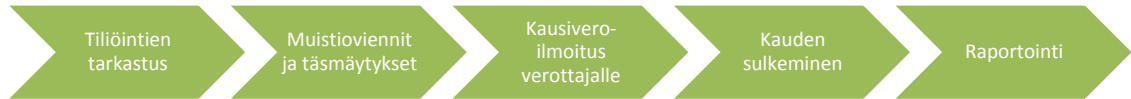
3.2.5 Kirjanpito

Kirjanpito kuuluu jokaisen yrityksen lakisääteisiin velvollisuuksiin. Yrityksen liiketapahtumia koskeva aineisto tulee koota ja säilyttää. Tämä kirjanpitoaineisto jaotellaan tositeaineistoksi ja kirjeenvaihdoksi. Kirjanpitoaineistoksi lasketaan kaikki toisten yritysten, asiakkaiden ja viranomaisten kanssa asioinnista syntyvät tiedostot ja paperit. Aineisto voidaan säilyttää sähköisenä tallenteena tai paperilla. (Kirjanpitolaki 1997/1336; Taloushallintoliitto 2015).

Pääkirjanpidolla tarkoitetaan pienemmistä osakirjanpidoista ja muistiotositteista muodostuvaa kokonaisuutta. Osakirjanpitoja ovat mm. osto- ja myyntireskontrat, matka- ja kululaskureskontra sekä palkkakirjanpito. Muistiotositteita ovat kirjanpitoon tehtävät tositteet, joilla kirjataan esimerkiksi jaksotukset, oikaisut, täsmäytykset ja maksettava arvonlisävero. (Lahti & Salminen 2014, 150–151.)

Sähköisessä taloushallinnossa edellä mainitut asiat pyritään automatisoimaan niin pitkälle kuin mahdollista, jolloin kirjanpitäjän tehtäväksi jää lähinnä täsmäytys, kirjausparametrien ohjaus ja mahdollisten oikaisujen tekeminen (Lahti & Salminen 2014, 150–151). Automaattinen tiliöinti onkin sähköisessä taloushallinnossa keskeisessä

asemassa. Kirjanpitoon on mahdollista asettaa oletustiliöintejä, joiden perusteella tiliöinnit muodostuvat automaattisesti. Tällöin varsinkin myyntien ja ostojen osalta säästyy paljon aikaa manuaalisen tallennustyön vähentyessä. (Helanto ym. 2013, 48.)

KUVIO 4. Kirjanpidon prosessi (Helanto ym. 2013, 30)

Muuttuva kirjanpito muuttaa myös kirjanpitäjän työtehtäviä ja osaamisvaatimuksia. Enää pelkkä kirjanpidon ymmärtäminen ei riitä, vaan työntekijöillä tulisi olla käsitys järjestelmän toiminnasta, jotta automaattikirjaukset saadaan määriteltyä oikein ja niiden toiminnallisuus varmistamaan myöhemmin. Manuaalisen työn vähentyminen kuitenkin vapauttaa aikaa muihin työtehtäviin, jolloin tilitoimistot voivat laajentaa palveluvalikoimaansa esimerkiksi konsultointiin. (Helanto ym. 2013, 45; Lahti & Salminen 2014, 52.)

3.2.6 Raportointi

Raportointi voidaan jakaa ulkoiseen ja sisäiseen raportointiin. Ulkoisen raportoinnin pääasiallinen tehtävä on täyttää yrityksen läkisääteiset velvoitteet, joihin kuuluu mm. tulos- ja taseraportit, pää- ja päiväkirjaraportit sekä viranomaisraportit. Yhtenä keskeisenä viranomaisraporttina mainittakoon ALV-raportointi. Tämä ja muut raportit on mahdollista lähettää sähköisenä tiedostona tai lomakkeella, jolloin ne voidaan myös arkistoida sähköisesti. (Lahti & Salminen 2014, 172, 175.)

Sisäisen raportoinnin tarkoituksena on puolestaan tuottaa tietoa yrityksen ylimmälle johdolle, keskijohdolle sekä työntekijöille ja täten tukea liiketoimintaa ja strategiaa. Välillä puhutaan myös johdon raportoinnista, mutta näillä tarkoitetaan samaa asiaa. Sisäinen raportointi voidaan jakaa vielä pienempiin osa-alueisiin, joita ovat talous- ja tulosraportointi, talousohjauksen raportointi sekä liiketoimintatietojen hallinta ja analysointi. (Lahti & Salminen 2014, 172–173, 177.)

Sähköinen taloushallinto mahdollistaa raportoinnin reaaliaikaisuuden, sillä järjestelmästä otettu tieto on aina ajantasalla. Raporteilta on myös mahdollisuus porautua yksittäiselle tositteelle asti. (Helanto ym. 2013, 50.) Parhaimmassa tapauksessa raportit valmistuvat automaattisesti ja raportteja tarvitsevat tahot voivat käyttää niitä itsepalveluna. Tämä ei ole kuitenkaan itsestänselvyys, vaan taloushallinnon rakenteiden ja prosessien tulee olla kunnossa, jotta raportoinnista saatavaan tietoon voidaan luottaa. (Lahti & Salminen 2014, 172.)

3.2.7 Arkistointi

Kirjanpitolaissa on määritelty vähimmäissäilytysajat eri kirjanpitoaineistoille. Kuusi vuotta säilytettävää materiaalia ovat tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto ja koneellisen kirjanpidon täsmäytys selvitykset. Vähintään kymmenen vuotta tulee säilyttää kirjanpitokirjat (päivä- ja pääkirja), tililuettelo, tase-erittelyt, liitetietojen erittelyt, konsernitilinpäätöksen yhdistelylaskelmat ja tasekirja. (Kirjanpitolautakunta 2011, 23–24.)

Tasekirjaa lukuunottamatta kaikki tämä kirjanpitomateriaali voidaan arkistoida sähköisesti. Jos tositeaineistoa säilytetään tilikauden aikana pelkästään sähköisessä muodossa, tulee käyttää kahta erillistä tietovälinettä. Yhden sähköisen tietovälineen käyttö on sallittua, jos tositeaineisto on myös paperilla. Tilinpäätöksen jälkeen aineisto on siirrettävä kahdelle sähköiselle tietovälineelle, joiden sisältämiä tietoja ei voida enää jälkeinpäin muuttaa. (Lahti & Salminen 2014, 200–201.)

Palveluntarjoaja huolehtii tarvittavista varmuuskopioinneista, kun käytetään sähköisen taloushallinnon pilvipalvelua (Helanto ym. 2013, 35, 38). Tästä huolimatta lopullinen vastuu dokumenteista ja tositteista on aina kirjanpitovelvollisella, vaikka kirjanpidon säilyttäminen olisikin ulkoistettu palveluntarjoajalle (Heeros Systems Oy 2012a, 8; Kirjanpitolautakunta 2011, 31). Kirjanpitovelvollisen on siis varmistuttava, että palveluntarjoaja hoitaa sähköisen arkistoinnin lain edellyttämällä tavalla (Kirjanpitolautakunta 2011, 31).

3.3 Sähköisen taloushallinnon hyödyt ja haasteet

3.3.1 Hyödyt

Ehkäpä merkittävin sähköisen taloushallinnon tuoma hyöty on sen tehokkuus ja nopeus verrattuna perinteiseen taloushallintoon. Sähköiseen taloushallintoon siirryttäessä voidaan odottaa noin 30–50 prosentin tehokkuuden kasvua, tietyissä prosesseissa tämä luku voi olla jopa 90 %. (Lahti & Salminen 2014, 32.) Tehokkuus kasvaa, kun samoja tietoja ei tarvitse käsitellä moneen kertaan ja automaattitiliöinnit vähentävät manuaalisen tallennustyön määrää (Helanto ym. 2013, 16; Lahti & Salminen 2014, 32).

Toinen huomattava hyöty sähköisessä taloushallinnossa on ajasta ja paikasta riippumattomuus. Järjestelmän ei enää tarvitse olla sidottuna yhteen paikkaan, vaan sitä voidaan käyttää internetin välityksellä. Tämä mahdollistaa taloushallinnon töiden tekemisen käytännössä missä vain, kunhan käytössä on tietokone ja internetyhteys. (Helanto ym. 2013, 16; Lahti & Salminen 2014, 32).

Sähköiset prosessit vähentävät paperin käyttöä, sillä paperitositteita ei enää tarvitse arkistoida sähköisen arkistoinnin myötä. Lisäksi paperisia tositteita ei tarvitse toimittaa sidosryhmältä toiselle, vaan tieto siirtyy välittömästi sähköisessä muodossa. Tämä tarkoittaa myös sitä, että tietoa tarvitseva taho pääsee siihen käsiksi välittömästi ja voidaankin puhua niin sanotusta itsepalveluperiaatteesta. (Helanto ym. 2013, 16; Lahti & Salminen 2014, 33).

Sähköinen taloushallinto onkin kokonaisuutena ympäristöystävällisempi vaihtoehto kuin perinteinen taloushallinto. Kaikkein ilmeisin vaikutus on paperinkulutuksen vähentyminen, mutta lisäksi sähköä ja lämpöä säästyy tulostimien ja arkistointitilan käytön vähentyessä. Matkustamisen tarve vähenee etätyömahdollisuuksien ja sähköisen aineiston myötä, mikä myös säästää energiaa. Kaikki nämä tekijät yhdessä vähentävät hiilidioksidipäästöjä. (Helanto ym. 2013, 17; Lahti & Salminen 2014, 33).

3.3.2 Haasteet

Taloushallinnon prosessit muuttuvat siirryttäessä sähköiseen taloushallintoon, jolloin kirjanpitäjät joutuvat opettelemaan uusia työtapoja. Pääasialliset työtehtävät vaihtuvat tallentamisesta automaation hallitsemiseen ja täsmäytykseen, mikä muuttaa työnkuvaa kokonaisuudessaan. Vanhat työtavat sellaisenaan eivät siis mahdollista sähköisen taloushallinnon kaikkien etujen hyödyntämistä. (Helanto ym. 2013, 17.)

Sähköiseen taloushallintoon siirtyminen edellyttää yritykseltä uuden ohjelmiston käyttöönottoa, jolloin työntekijöiden on opetettava ohjelmiston käyttö. Ohjelmistotoimittajan valinta on hyvin tärkeä päätös, sillä se vaikuttaa tilitoimiston toimintaan nyt ja tulevaisuudessa. Sähköisiin järjestelmiin liittyy erilaisia tietoturvariskejä, jolloin ohjelmistotoimittajan luotettavuudella on merkitystä. (Helanto ym. 2013, 17–18.)

Kaikki yritykset eivät ole kuitenkaan halukkaita vaihtamaan taloushallinnon järjestelmiään sähköisiksi. Tämä koskee erityisesti pienempiä yrityksiä. Tällöin tilitoimiston tulee jatkossa tarjota kahta eri palvelumallia asiakkuuksien säilyttämiseksi. Tilitoimistopalveluiden hinnoittelua tulee myös miettiä uudelleen, sillä työn tehokkuuden parantuessa tunti-laskutuksen määrä vähenee ja tehokkuuden hyödyt näkyvät vain asiakkaalla. (Helanto ym. 2013, 17–18.)

4 PILVIPALVELU

4.1 Pilvipalvelun määritelmä

Käsitettä ”pilvi” on alun perin käytetty kielikuvana kuvaamaan koko internetiä. Nykyään käsitettä käytetään puhuttaessa verkon välityksellä käytettävistä IT- tai tietotekniikkapalveluista. Pilvipalveluiden voidaan siis sanoa olevan internetin kautta käytettäviä tietotekniikka- ja ohjelmistopalveluita. (Lahti & Salminen 2014, 33).

Pilvipalvelut (cloud services) on kuitenkin erotettava pilvilaskennasta (cloud computing), sillä arkikielessä näitä käsitteitä käytetään joskus virheellisesti. Pilvilaskennalla tarkoitetaan erilaisia käytössä olevia teknologioita, jotka mahdollistavat pilvipalveluiden olemassaolon. Näihin teknologioihin kuuluu mm. tietotekninen infrastruktuuri, kuten palvelimet, tallennustila ja tietoverkot. (Gens 2008.) Erään toisen määritelmän mukaan pilvilaskennalla tarkoitetaan tietojenkäsittelyä, jossa käytetään jaettuja laskentaresursseja sen sijaan, että sovelluksia käsittelevät paikalliset palvelimet tai henkilökohtaiset laitteet (Beal 2015)¹.

Pilvipalveluita voidaan tarjota kolmessa eri muodossa. SaaS eli Software as a Service tarkoittaa internetin välityksellä toimivaa ohjelmistoa. Esimerkiksi verkon yli toimivat Microsoft Live ja Office ovat SaaS-tyyppisiä pilvipalveluita. PaaS (Platform as a Service) tarkoittaa puolestaan verkon kautta käytettävää kehitysympäristöä. Esimerkkejä PaaS-palveluista ovat Microsoftin Exchange ja SharePoint. Yleistäen voidaan sanoa, että SaaS on suunnattu kuluttajille, kun taas PaaS on suunnattu ohjelmistokehittäjille. Näiden lisäksi on olemassa IaaS (Infrastructure as a Service) palveluita, jotka tarjoavat yrityksille niiden tarvitseman laitteiston, kuten palvelimet ja tiedonsiirron. Tällöin yritys voi itse määrittellä, mitä ohjelmistoja se tulee käyttämään pilviympäristössään. (McDonald 2010, 23–25.)

¹ Cloud computing is typically defined as a type of computing that relies on sharing computing resources rather than having local servers or personal devices to handle applications.

4.2 Software as a Service

SaaS-palvelut ovat siis palveluna hankittavia ja käytettäviä ohjelmistoja. Ne eivät ole varsinaisesti uusi ilmiö, sillä jo 1990-luvun lopussa oli käytössä niin kutsuttuja ASP-palveluita (Lahti & Salminen 2014, 45). ASP-palvelulla (application service providing) tarkoitetaan sovellusvuokrausta, eli ohjelmistotoimittaja tarjoaa yritykselle käyttöoikeuden tiettyyn internetin kautta käytettävään ohjelmistoon (TIEKE 2015). SaaS on tullut terminä käyttöön vasta myöhemmin (Lahti & Salminen 2014, 45).

Verrattuna perinteisiin käyttöpalveluihin, sovellusten tarjoaminen palveluna tuo erilaisia etuja sekä palveluntarjoajille että asiakkaille. Palveluntarjoajat kykenevät saavuttamaan merkittäviä mittakaavaetuja, sillä ne voivat tarjota sovellustaan ja siihen liittyvää infrastruktuuria suurelle asiakasjoukolle. Asiakkaiden näkökulmasta IT-hallinnon merkitys vähenee, sillä palveluntarjoaja pitää huolta palvelun teknisestä puolesta, kuten ylläpidosta, varmuuskopioinnista ja päivityksistä. Siirtymävaiheessa tarvitaan kuitenkin tietoteknistä osaamista ongelmien välttämiseksi. Lisäksi palvelut skaalautuvat asiakkaan tarpeen mukaan, jolloin ylimääräisestä kapasiteetista ei tarvitse maksaa, vaan laskutus tapahtuu käytön mukaan. (Helanto ym. 2013, 35; Lahti & Salminen 2014, 46.)

Sähköisen taloushallinnon pilvipalvelut ovat SaaS-tyyppisiä palveluita. Tällöin ohjelmiston käytöstä maksetaan kuukausittain, eikä ohjelmistoilla ole erillisiä lisenssi- tai ylläpitomaksuja. (Helanto ym. 2013, 35.) Tämän tyyppiset pilvipalvelut ovat joissain tapauksissa noin 50–80 prosenttia edullisempi tapa hankkia ohjelmisto, kuin jos se hankittaisiin kokonaan omaan käyttöön lisenssivaihtoehtona. Hinnoitteluun vaikuttavat kuitenkin monet tekijät, kuten sovellusten tai moduulien lukumäärä, käyttäjämäärä ja tapahtumavolyymi. (Lahti & Salminen 2014, 46.)

5 SÄHKÖISEN TALOUSHALLINNON PILVIPALVELUT

5.1 Markkinatilanne

Saatavilla olevat sähköisen taloushallinnon pilvipalvelut on pyritty kartoittamaan opinnäytetyötä varten mahdollisimman tarkasti. Kartoituksen pohjana on käytetty Procountorin vuonna 2012 tekemää vertailua kilpailijoistaan (Procountor International Oy 2012). Vertailusta on otettu mukaan ne ohjelmistot, jotka toimivat pilvipalveluina, eikä niiden käyttöä ole sidottu tiettyyn tilitoimistoon. Tämän lisäksi tilitoimistojen käyttöön soveltuvia sähköisen taloushallinnon pilvipalveluita on haettu internetistä ja ne on otettu huomioon markkinatilannetta kartoitettaessa.

Tilitoimistokäyttöön soveltuvista ohjelmista on pyritty löytämään ohjelmiston julkaisuvuosi tai yrityksen perustamisvuosi, kokonaisasiakasmäärä sekä tilitoimistoasiakkaiden määrä. Lähteinä on käytetty palveluntarjoajien internetsivuja sekä julkisesti saatavilla olevia esitteitä, Fivaldin tiedot on saatu internetsivujen lisäksi pyydetyistä tarjouksesta ja verkkoesittelystä. Kerätyt tiedot on esitetty taulukossa 1. EmCe:n ja Maestron riveillä on yrityksen perustamisvuosi, sillä tarkempia tietoja ei ole kirjoitushetkellä ollut saatavilla.

TAULUKKO 1. Sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmistojen julkaisuvuodet ja asiakasmäärät

	Julkaisu-/perustamisvuosi	Asiakkaat yhteensä	Tilitoimistoasiakkaat
EmCe	1980	n. 1 500	> 200
Fivaldi	2000	> 40 000	450
Heeros	2000	n. 4 500	172
Lemonsoft	2006	> 1 300	?
Maestro	1986	?	?
NetBaron	2003	> 900	?
NetTikon	?	?	48
Netvisor	2002	> 13 000	> 400
Procountor	2001	> 10 000	> 400

5.2 Vertailuun valittavat ohjelmistot

Ensisijaisena kriteerinä ohjelmistojen valinnassa on käytetty niiden asiakasmäärää ja levinneisyyttä. Valittavan ohjelman tulee olla laajasti tilitoimistojen käytössä, sillä tämän voidaan olettaa kertovan palveluntarjoajan luotettavuudesta sekä toiminnan jatkuvuudesta. Toisena kriteerinä käytetään sitä, kuinka kauan ohjelmisto on ollut tarjolla. Toimeksiantaja ei halua ottaa käyttöön täysin uutta ohjelmistoa, vaan ohjelmiston tulee olla ollut tarjolla pidemmän aikaa. Tällöin ohjelman suurimmat virheet on jo korjattu ja tilitoimisto saa käyttöönsä varmasti toimivan ohjelman.

Näiden kriteerien perusteella vertailuun valitaan Visman tarjoamat Fivaldi ja Netvisor sekä Procountorin tarjoama Procountor Taloushallinto. Näillä ohjelmistoilla on selkeästi eniten tilitoimistoasiakkaita, minkä lisäksi ne on julkaistu jokuinkin samoihin aikoihin 2000-luvun alussa. Vertailuun valitut ohjelmistot esitellään seuraavaksi lyhyesti, minkä jälkeen siirrytään varsinaiseen vertailuun.

5.2.1 Fivaldi

Visma Fivaldi on SaaS-pohjainen talous- ja kiinteistöhallinnon kokonaisratkaisu. Ohjelmiston on alun perin kehittänyt Finnvalli Finland Oy AB. Yritys on kuulunut Visma Groupiin vuodesta 2014 lähtien ja se on liitetty osaksi Visma Software Oy:tä myöhemmin samana vuonna. Fivaldi-palvelukonsepti käynnistyi vuonna 2000 ja se oli ensimmäisiä tilitoimistoille suunnattuja internetin kautta käytettäviä sovelluspalveluja. (Visma Software Oy 2015, 3.) Ohjelmistolla on tällä hetkellä noin 450 tilitoimistoasiakasta ja 200 isännöintitoimistoasiakasta (Erixon 2015b).

Tilitoimiston sovellusten lisäksi Fivaldista löytyy hallinnollisen isännöinnin sovellukset. Järjestelmän ohjelmistokomponentteja ovat taloushallinto, laskutus, tilausten-/tarjoustenkäsittely, myyntireskontra, ostoreskontra, ostolaskujen kierrätys, kirjanpito ja kustannuslaskenta sekä palkanlaskenta. (Visma Software Oy 2015, 3–4.)

5.2.2 Netvisor

Netvisor on Visma konsernin tarjoama sähköisen taloushallinnon pilvipalvelu. Palvelun ensimmäinen versio julkaistiin vuonna 2002. Ohjelmistoa on alun perin kehittänyt Netvisor Oy, joka on myöhemmin fuusioitu osaksi Bittivisio ohjelmistotaloa. Solanum Group osti Netvisorin liiketoiminnan vuonna 2005 ja Visma osti Solanumin vuonna 2011. (Nylund 2012.) Ohjelmistolla on nykyään yli 13 000 asiakasta ja 400 tilitoimistokumppania (Visma Netvisor 2015a).

Netvisorin ohjelmistokomponentteja ovat sähköinen taloushallinto, henkilöstöhallinto ja toiminnanohjaus (Visma Netvisor 2015b). Sähköisen taloushallinnon osia ovat kirjanpito ja tilinpäätös, myyntilaskutus, ostolaskut, tuote- ja varastonhallinta sekä raportointi (Visma Netvisor 2015c).

KUVIO 5. Netvisorin palveluosiot (Visma Netvisor 2015d, 2)

5.2.3 Procountor

Procountor on ohjelmistotalo Procountor International Oy:n kehittämä sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmisto. Yritys on perustettu vuonna 2001 ja se on osa Accountor-konsernia, jolla on yli 2 000 työntekijää ja 30 000 asiakasta seitsemässä eri maassa. Procountor ohjelmisto on tällä hetkellä käytössä yli 10 000 yrityksellä ja 400 tilitoimistolla. (Procountor International Oy 2015c.)

Procountorista on saatavilla neljä erilaista versiota: Procountor Myynti, Procountor Osto, Procountor Taloushallinto ja Procountor Tallennus. Procountor Taloushallinto on näistä laajin ohjelmisto, sillä siihen sisältyy kaikkien muiden Procountor-ohjelmistojen ominaisuudet. Vertailuun valitaan Procountor Taloushallinto, sillä se on tarkoitettu tilitoimiston ja asiakkaan yhteiskäyttöön. (Procountor International Oy 2015a.) Ohjelmistojen ominaisuudet on kuvattu tarkemmin taulukossa 2.

TAULUKKO 2. Tuoteversioiden erot (Procountor International Oy 2015a)

	Procountor Myynti	Procountor Osto	Procountor Taloushallinto	Procountor Tallennus
Myyntilaskutus ja -reskontra	☑		☑	
Ostolaskujen käsittely		☑	☑	
Matkalaskujen hallinta			☑	☑
Palkanlaskenta			☑	☑
Kirjanpito			☑	☑
Sisäinen laskenta			☑	
Pankkiyhteys	☑	☑	☑	☑
Verkkolaskut	☑	☑	☑	
Tulostuspalvelu	☑		☑	
Skannauspalvelu		☑	☑	
Sähköiset viranomaisilmoitukset			☑	☑

6 OHJELMISTOJEN VERTAILU

6.1 Hinnoittelu

6.2 Käytettävyys

Vertailtavista ohjelmista on pyydetty paveluntarjoajilta esittelytunnukset, joiden perusteella ohjelmien käyttöön on tutustuttu yhdessä toimeksiantajan kanssa. Lisäksi Procountoriin on ollut mahdollisuus tutustua oikeassa käyttöympäristössä, sillä Procountor on ollut yhteiskäytössä yhden kirjanpitoasiakkaan kanssa kahden vuoden ajan. Tällöin kyseisestä ohjelmasta on yrittäjälle ehtinyt kertyä jo käytännön kokemusta, mukaan lukien tilinpäätöksen tekeminen. Ohjelmista on pyritty löytämään niin hyviä puolia kuin myös haasteita ja kehittämiskohteita.

Fivaldi

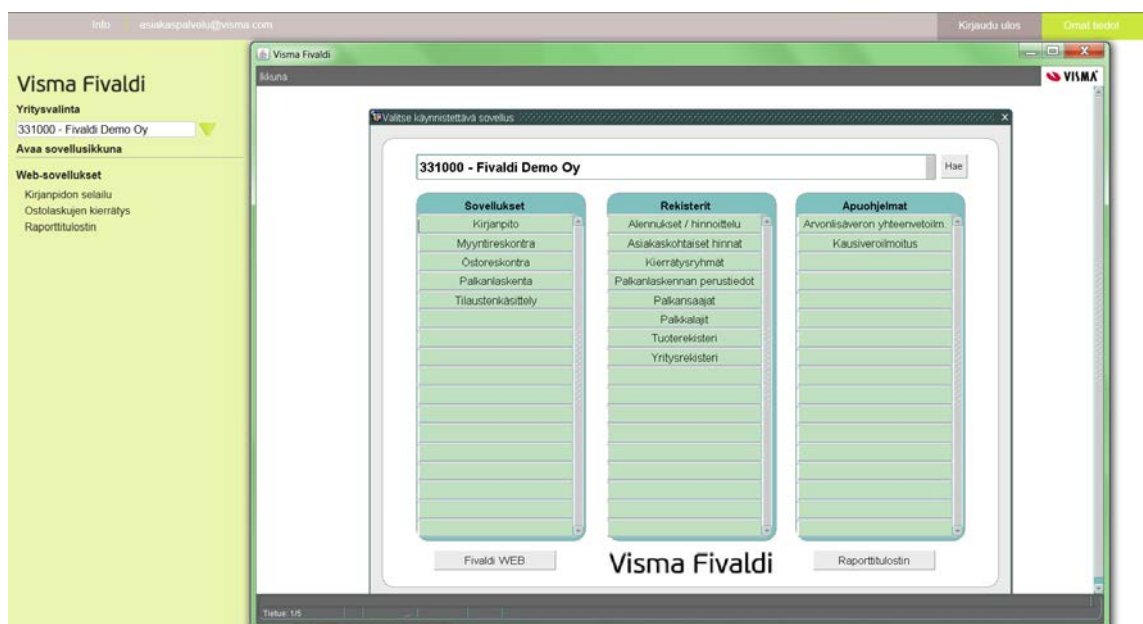
Fivaldin erityiseksi vahvuudeksi on koettu sen soveltuminen myös peruskirjanpitoon perinteisellä tyylillä. Ohjelman tilikartta perustuu Liikekirjurin perustilikarttaan, jota on mahdollista muokata tilitoimiston ja kirjanpitoasiakkaiden tarpeita vastaavaksi. Tilinumerot voivat olla enintään 8-merkkisiä ja tilien alv-määrittelyt ovat selkeät. Alv-verokantojen muuttuessa tilin taakse on määriteltävissä päivämäärä, mistä lähtien oletusverokanta muuttuu. Tallennuspohjan käyttö on myös nopeaa ja selkeää, sillä uusi tositem avautuu enteröimällä, jolloin hiiren käyttö vähenee. Perinteisessä kirjanpidossa tositemien taakse on myös mahdollista tallentaa liitetiedostoja. Tätä ei tosin ole mahdollista kokeilla esittelyversiossa.

Fivaldissa on mahdollista määritellä kuukausittaiset tulosteet samalle komennolle. Tällöin työmäärä vähenee, sillä tulosteita ei tarvitse hakea yksitellen. Kauden sulkeminen kirjanpidossa luo myös automaattisesti valituista raporteista tulosteet, jotka järjestelmä arkistoi kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Sähköiseen arkistoon on mahdollisuus myös tallentaa muita asiakkaaseen liittyviä tietoja, kuten sopimuksia.

Haasteelliseksi Fivaldin käyttöönoton tekee se, ettei tietokantojen siirto muista taloushallinnon järjestelmistä ole vielä mahdollista. Joistakin järjestelmistä, kuten Econetistä ja Tikonista siirto kuitenkin jo onnistuu. Muiden järjestelmien osalta tämä ominaisuus on kehitteillä (Erixon 2015b). Edellisen tilikauden vertailutietojen

tallentaminen kuukausittain eri tileille manuaalisesti on todella iso työ, joten tietojen siirtäminen suoraan on toivottu ominaisuus.

Fivaldin käyttöliittymä tuntuu hieman kankealta, sillä useimpien sovellusten käyttöön täytyy avata Java-pohjainen erillinen sovellusikkuna. Java-sovellusten ulkonäkö on myös jokseenkin vanhanaikainen, millä ei kuitenkaan ole suoranaista vaikutusta käytettävyyteen. Osa sovelluksista, kuten kirjanpidon selailu ja ostolaskujen kierrätys toimivat kuitenkin suoraan selaimessa. Visma on hankkiutumassa eroon Javasta myös muiden moduulien osalta, mutta tarkka aikataulu ei ole toistaiseksi tiedossa (Parviainen 2015).

KUVA 1. Fivaldin testiversion etusivu ja sovellusikkuna

Procountor

Procountorin koetaan toimivan erityisen hyvin sekä myynti- että ostolaskujen käsittelyn osalta. Ohjelma voidaan ohjata kirjaamaan tapahtumat automaattisesti oikeille tileille joustavasti määriteltävien oletustiliöintien vuoksi. Tämä vähentää työtä jatkossa ja on helppokäyttöinen alkuvaiheen jälkeen kirjanpitoa vähemmän hallitsevalle laskuttajalle tai reskontranhoitajalle. Tulleet suoritukset kirjautuvat järjestelmässä automaattisesti reskontran välitilille yön aikana tiliotteilta, jolloin tiliotekirjanpito täsmää aina. Vaikka oletussäännöin luodut kirjaukset ovat käteviä, tulee niiden kanssa olla tarkkana ja tarkastaa tiliöintien oikeellisuus.

Mikäli tilille tulee suoritus, joka ei kirjaudu myyntireskontraan, rahansiirrot ja täsmätykset -tilille jää kredit-saldoa, mikä on helppo löytää ja käydä kirjaamassa esim. kuukausittain täsmäytysvaiheessa. Täsmäytysvaiheen työmäärä pienenee sitä mukaa, kun ohjelmaan määritetään kirjanpitovientejä koskevia oletussääntöjä mm. tiliotteelle, tositteille, asiakkaille ja tuotteille. Tästä syntyy merkittävää ajankäytön säästöä kirjanpidon osalta.

Procountorissa on käytössä Suomen Perustililuettelon lyhyt versio tilikarttana, mikä on koettu liian suppeaksi kirjanpitoa ajatellen. Lyhyt tilikartta aiheuttaa sen, että joillekin tileille tulee kirjattavaksi liian paljon erilaisia vientejä. Lisäksi muistiotositteiden manuaalisen tallennuksen koetaan olevan hieman kankeaa nykyisessä versiossa.

Procountor on luopunut Javasta vuonna 2014 uuden Procountor version myötä (Procountor International Oy 2015d). Uusi versio on ilmeeltään selkeä ja kaikki ominaisuudet toimivat suoraan selaimessa. Kaikkiin ohjelman osioihin pääsee käsiksi sivun yläreunassa olevan hakemiston kautta. Ohjelma on toiminut toimeksiantajan ja opinnäytetyön tekijän testikäytössä ilman merkittäviä hidasteluja.

The screenshot shows the Procountor test version's main menu and dashboard. The interface is in Finnish. The main menu on the left is organized into several categories:

- Tiedot** (Information): 1 Myynnit, 2 Osaajat, 3 Maksa- ja kululaskut, 4 Palkanlaskenta, 5 Rekisterit
- Osaajat** (Employees): 6 Kirjanpito, 7 Imoitus, 8 Maksuliikenne, 9 Raportointi, 10 Hallinta
- Tilintalouden hallinta** (Accounting Management): 11 Ohje
- Tilintalouden seuranta** (Accounting Monitoring): Kassa ja reskontra seuranta
- Tilintalouden analysointi** (Accounting Analysis): Liikevaihdon ja tuloksen kehitys

The dashboard includes a 'Kassan ja reskontran seuranta' section with a table showing financial data for different periods, and a 'Liikevaihdon ja tuloksen kehitys' bar chart showing revenue and profit trends from 2015-01 to 2015-12. The chart shows a significant drop in revenue in early 2015.

KUVA 2. Procountorin testiversion etusivu ja hakemisto

6.3 Tukipalvelut

Fivaldi

Visma Fivaldin asiakastuki sisältyy palvelun kuukausiveloitukseen, jolloin tästä ei synny asiakkaalle lisäkustannuksia. Edellytyksenä on kuitenkin käyttöönottokoulutuksen läpikäyminen. (Erixon 2015b.) Tukea on mahdollista saada puhelimitse tai sähköisen HelpDesk-työkalun avulla. Lisäksi Fivaldin asiakkailta on käytössään Visma Community –asiakassivusto, joka sisältää asiakastukifoorumin. Visma Communitystä löytyy myös Fivaldin käyttöohjeita ja käsikirjoja pdf-muodossa, joissa ohjelman käyttöä neuvotaan kattavasti. Muutamia Fivaldin ohjevideoita on jo saatavilla Visma Communityssä ja lisää videoita on tekeillä (Parviainen 2015).

Procountor

Procountorin asiakastuki on myös veloituseton ja tukea on saatavilla puhelimitse ja verkossa. Ohjelman ohjekirja on saatavilla palveluntarjoajan internetsivuilta ja siinä käsitellään ohjelman käyttöä laajasti. Ohjekirja sisältää lisäksi useita videoita, mitkä ohjeistavat hyvin ohjelman käytössä. Toimeksiantajan kokemuksen mukaan puhelinpalvelusta neuvotaan usein hakemaan vastausta ohjekirjasta.

6.4 Lopputulos

Tarkoituksena oli löytää sopivin ohjelma tilitoimiston ja asiakkaan yhteiskäyttöön. Kaikki vertailuun valittavat ohjelmat toimivat hyvin tässä tarkoituksessa, mutta toimeksiantajalle sopivimmaksi ohjelmaksi valikoitui Procountor. Procountorissa myynti- ja ostolaskujen käsittely toimii erityisen hyvin, mikä on tärkeä osa sähköistä taloushallintoa. Netvisorin toiminnallisuuden koetaan olevan Procountorin kaltainen, mutta ohjelman korkeampi kuukausihinta ei tuo toimeksiantajalle tai asiakkaille lisäarvoa. Fivaldin testiversion perusteella sähköisen taloushallinnon prosessit toimivat myös hyvin, mutta Procountorista toimeksiantajalla on enemmän käytännön kokemusta.

Fivaldin ja Procountorin kuukausihinnat eroavat selkeästi toisistaan, eikä ole mahdollista sanoa yksiselitteisesti kumpi tulee edullisemmaksi toimeksiantajan asiakkaille. Tehdyn vertailun perusteella voidaan arvioida, että Fivaldin kuukausimaksut ovat useimmille asiakkaille hieman edullisemmat kuin Procountorilla. Fivaldin kuukausikustannukset tilitoimistolle ovat kuitenkin korkeammat kuin Procountorilla.

Fivaldissa manuaalinen kirjanpito onnistuu helpommin kuin Procountorissa ja tämä onkin ohjelman suuri vahvuus. Korkeammat aloituskustannukset ovat kuitenkin esteenä Fivaldin valinnalle. Lisäksi Procountorin koetaan olevan tuotteena valmiimpi, sillä se on toiminut ilman Javaa vuodesta 2014 lähtien, kun taas Fivaldi on hiljalleen siirtymässä pois Javan käytöstä. Tukipalveluissa Fivaldin ja Procountorin välillä ei löydetty suuria eroja, Procountorilla on kuitenkin tarjolla enemmän ohjelman käyttöön liittyviä ohjevideoita.

7 POHDINTA

Opinnäytetyön tarkoituksena oli valita Tilitoimisto X:lle sellainen sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmisto, joka vastaa parhaiten tilitoimiston ja asiakkaiden tarpeita sekä hinnoittelultaan että ominaisuuksiltaan. Tässä onnistuttiin hyvin, sillä ohjelmien vertailun päätteeksi Procountor valikoitui muiden tarjolla olevien ohjelmien joukosta parhaiten sopivana vaihtoehtona. Procountor on jo aiemmin ollut käytössä yhden asiakkaan osalta, joten tilitoimisto voi nyt syventää yhteistyötään kyseisen palveluntarjoajan kanssa. Tällöin toimeksiantaja kykenee kehittämään palveluaan ja vastaamaan asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin.

Ehkäpä suurin haaste opinnäytteen tekemisessä oli hinnoittelun selvittäminen. Kaikkien vertailuun valittujen ohjelmien hinnoittelu tapahtuu eri tavalla, jolloin yksinkertaisen vertailun tekeminen on vaikeaa. Ohjelmien hinta muodostuu myös monen eri muuttujan perusteella, eli vertailu on tehtävä jokseenkin karkeiden oletusten perusteella. Tästä huolimatta hinnoittelusta päästiin selville varsin hyvin. Esitetyt hinnat ovat kuitenkin vain arvioita, sillä todellinen hinta voi riippua esimerkiksi kuukauden toteutuneista tositemääristä.

Toisena haasteena oli tiedon löytäminen koskien sähköisen taloushallinnon pilvipalveluita. Ennen opinnäytetyön aloitusta oletuksena oli, että tietoa löytyisi helposti, koska kyseessä on ajankohtainen asia taloushallinnon kehityksessä. Julkisesti saatavilla olevaa materiaalia on saatavilla jonkin verran, mutta kovin vanha tieto ei välttämättä ole enää paikkansapitävää, sillä ohjelmistoja kehitetään jatkuvasti. Palveluntarjoajat ovat kuitenkin olleet erittäin yhteistyöhaluisia, jolloin jokaisesta ohjelmasta on saatu oikeaa ja ajantasaista tietoa.

Muut tilitoimistot eivät voi hyödyntää saatuja tuloksia, sillä tarjoukset on pyydetty toimeksiantajan vaatimusten ja tietojen pohjalta. Lisäksi jokainen kokee ohjelmien käytettävyyden eri tavalla, jolloin kunkin tilitoimiston tulee ohjelmaa valitessaan tutustua niihin itsenäisesti ja muodostaa omat mielipiteensä. Opinnäytetyöstä voi kuitenkin saada suuntaa omaan valintaan, sillä tarjolla olevat sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmistot ja niiden asiakasmäärät on pyritty kartoittamaan mahdollisimman tarkasti.

Opinnäytetyötä tehtäessä on syntynyt muutamia ideoita mahdollisista jatkokehityshankkeista. Yhtenä jatkokehityshankkeena voisi toimeksiantajalle tehdä sähköisen taloushallinnon opaskirjan asiakkaille. Pilvipalveluohjelmaa tullaan käyttämään yhteistyössä asiakkaiden kanssa, jolloin nämä tulee perehdyttää ohjelman käyttöön. Valitusta ohjelmasta on jo saatavilla ohjekirja, mutta tilitoimiston asiakkaiden käyttöön se saattaa olla liian laaja. Asiakkaat tulevat käyttämään vain muutamia ohjelman osia, jolloin tiiviimmän ja helpommin luettavan oppaan tekeminen on perusteltua.

Lisäksi jatkokehitystä on mahdollista tehdä markkinoinnin saralla. Asiakkaille voitaisiin kertoa uudesta sähköisen taloushallinnon pilvipalveluohjelmasta ja sen tuomista hyödyistä ja mahdollisuuksista. Ainakin isoimpiin asiakkaisiin kannattaisi olla yhteydessä, sillä nämä hyötyvät eniten sähköisestä taloushallinnosta ja ovat täten ehkä halukkaimpia ottamaan uuden ohjelman käyttöön.

Markkinoinnissa yhteistyötä voidaan tehdä palveluntarjoajan kanssa, sillä heiltä on saatavilla tukea partneritilitoimistoille markkinointimateriaalin ja -yhteistyön muodossa. Toimeksiantaja ei ole aiemmin ollut mukana Procountorin partneriohjelmassa, vaikka ohjelma onkin ollut käytössä yhden asiakkaan kanssa jo jonkin aikaa. Procountorin valinnan myötä partneriohjelmaan liittyminen tulee ajankohtaiseksi, sillä markkinointiyhteistyö edellyttää partneriohjelmaan kuulumista.

LÄHTEET

Beal, V. What is Cloud Computing?. Webopedia. IT Business Edge. Luettu 3.3.2015.
http://www.webopedia.com/TERM/C/cloud_computing.html

EmCe Solution Partner Oy. EmCe lyhyesti. Luettu 23.3.2015.
<http://www.emce.fi/www/page/yritys>

EmCe Solution Partner Oy. Tilitoimistot. Luettu 23.3.2015.
<http://www.emce.fi/www/page/tilitoimistot>

Ennakkoperintäasetus 20.12.1996/1124

Erixon, J. Online Sales Representative. 2015a. Selvitettävää Fivaldistä. Sähköpostiviesti. juuso.erixon@visma.com. Luettu 1.4.2015.

Erixon, J. 2015b. Online Sales Representative. Visma Fivaldi verkkoesittely. 17.2.2015.

Gens, F. Defining “Cloud Services” and “Cloud Computing”. 23.7.2008. IDC eX-change. IDC Corporate USA. Luettu 3.3.2015. <http://blogs.idc.com/ie/?p=190>

Heeros Systems Oy. Asiakkaat. Luettu 23.3.2015. <http://www.heeros.com/asiakkaat/>

Heeros Systems Oy. Sähköisen taloushallinnon käsikirja. Hyöty irti sähköisestä arkistosta. 1.4.2012a. Luettu 2.3.2015.
<http://sahkoisentaloushallinnonkasikirja.fi/?wpdmact=process&did=My5ob3RsaW5r>

Heeros Systems Oy. Sähköisen taloushallinnon käsikirja. Ostolaskujen käsittely tehokkaaksi. 1.4.2012b. Luettu 2.3.2015.
<http://sahkoisentaloushallinnonkasikirja.fi/?wpdmact=process&did=Mi5ob3RsaW5r>

Heeros Systems Oy. Heeroksen ratkaisuja tarjoavia tilitoimistoja. Luettu 23.3.2015.
<http://www.heeros.com/asiakkaat/tilitoimistot/>

Helanto, L., Kaisaniemi, T., Koskinen, K., Kuntola, K., & Siivola, M. 2013. Taloushallinto. Nyt. Tilitoimistoammattilaisen opas sähköiseen taloushallintoon. 1. painos. Procountor International Oy.

Kirjanpitolaki 30.12.1997/1336

Kirjanpitolautakunta. Kirjanpitolautakunnan yleisohje kirjanpidon menetelmistä ja aineistoista. 1.2.2011. Luettu 25.2.2015.
[http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6E7DF338F7AC91C4C22578550029471E/\\$FILE/KILA%20menetelm%C3%A4ohje%2001%2002%2011\).pdf](http://ktm.elinar.fi/ktm/fin/kirjanpi.nsf/0/6E7DF338F7AC91C4C22578550029471E/$FILE/KILA%20menetelm%C3%A4ohje%2001%2002%2011).pdf)

Koskinen, P. 2015. Product Specialist. Visma Netvisor verkkoesittely. 16.2.2015.

Lahti, S. & Salminen, T. 2014. Digitaalinen taloushallinto. 1. painos. Sanoma Pro Oy.

Lemonsoft. Etusivu. Luettu 23.3.2015. <http://www.lemonsoft.fi/>

Maestro. Etusivu. Luettu 23.3.2015. <http://www.maestro.fi/>

McDonald, K. 2010. Above the Clouds. Managing Risk in the World of Cloud Computing. 1. painos. Iso-Britannia: IT Governance Publishing.

NetBaron Solutions. Mikä on NetBaron®? Luettu 23.3.2015
<http://www.netbaron.fi/netbaron>

Nylund, M. 2012. Kasvuyrityksen opissa - Case Netvisor. Luettu 20.3.2015.
<http://www.tuloslaskelma.fi/fi/kasvuyrityksen-opissa-case-netvisor>

Parviainen, J. Visma Software Oy. 2015. Lisää kysyttävää Fivaldistä. Sähköpostiviesti.
jukka.parviainen@visma.com. Luettu 8.4.2015.

Procuntor International Oy. Ohjelmisto. Luettu 19.3.2015a.
<http://www.procuntor.com/ohjelmisto/>

Procuntor International Oy. Procuntor tilitoimistotarjouksen liite. 25.2.2015b.

Procuntor International Oy. 2012. Taloushallinto-ohjelmien vertailu. Luettu 24.3.2015.
<http://www.procuntor.com/taloushallinto-ohjelmien-vertailu/>

Procuntor International Oy. Tietoja Yrityksestä. Luettu 19.3.2015c.
<http://www.procuntor.com/yritys/>

Procuntor International Oy. Uusi Procuntor. Luettu 6.4.2015d.
http://www.procuntor.com/ukk_uusi_procuntor/

Taloushallintoliitto. 2015. Kirjanpidon ABC. Luettu 25.2.2015.
http://www.taloushallintoliitto.fi/tilitoimistot/kirjanpidon_abc/

TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry. Sovellusvuokraus eli ASP-palvelu. Luettu 4.3.2015. <http://www.tieke.fi/display/taloushallinto/Sovellusvuokraus+eli+ASP-palvelu>

Tikkanen, M. avainasiakaspäällikkö. 2015. Selvityspyyntönne Starttipaketeista. Sähköpostiviesti. mirva.tikkanen@procuntor.com. Luettu 14.4.2015.

Tikon Ohjelmistot. NetTikon sähköisiä työvälineitä tarjoavat tilitoimistot. Luettu 23.3.2015. <http://www.nettikon.fi/tilitoimistot>

Visma Fivaldi. Asiakkaitamme. Luettu 23.3.2015.
<http://www.vismafivaldi.fi/asiakkaitamme>

Visma Netvisor. Etusivu. Luettu 20.3.2015a. <http://www.netvisor.fi/>

Visma Netvisor. Palvelut. Luettu 20.3.2015b. <http://www.netvisor.fi/palvelut/>

Visma Netvisor. Sähköinen taloushallinto. Luettu 20.3.2015c.
<http://www.netvisor.fi/palvelut/sahkoinen-taloushallinto/>

Visma Netvisor. Visma Netvisor esite. Luettu 23.3.2015d.
http://www.netvisor.fi/media/visma_solutions-netvisor-esite-fi.pdf

Visma Software Oy. Visma Fivaldi tarjous. 17.2.2015.